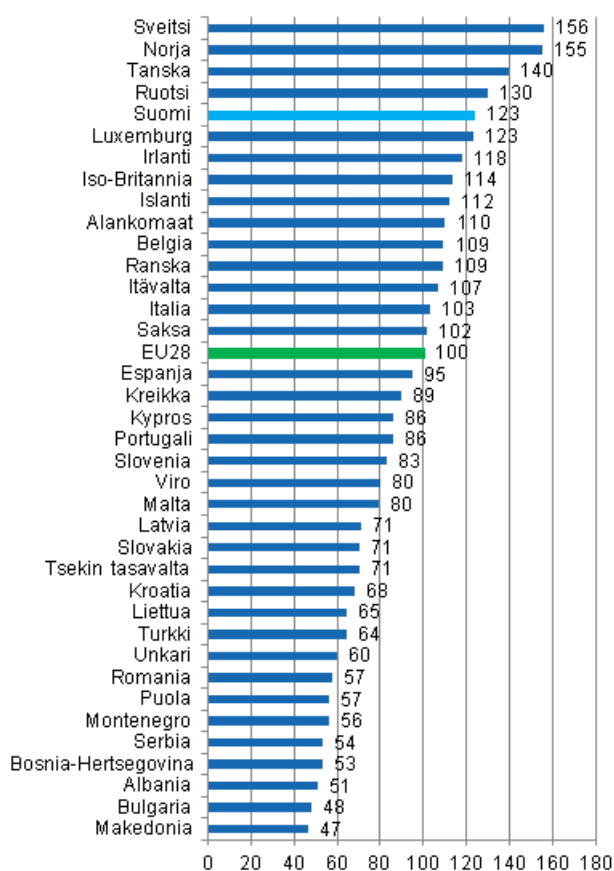

Kansainvälinen hintavertailu 2013

Eurooppalaisten kuluttajien maksamissa hinnoissa isot erot vuonna 2013

Yksityisen kulutuksen kokonaishintataso vaihteli suuresti Euroopan maiden välillä vuonna 2013. Sveitsin ja Norjan hintataso ylitti EU-keskiarvon yli 50 prosentilla. Euroopan maista halvimmassa, Makedoniassa, hinnat olivat alle puolet EU-keskiarvosta. EU-jäsenmaista kalleinta oli Tanskassa ja edullisinta Bulgariassa. Euromaista kalleimmat olivat Luxemburg ja Suomi, Slovakia vastaavasti edullisin.

Yksityisen kulutuksen kokonaishintataso 2013, EU28=100

Erilaisten verotuskäytäntöjen vuoksi hintatasoerot olivat selkeimpiä alkoholijuomien ja tupakan tuoteryhmässä. Norjan hintataso oli lähes seitsenkertainen Euroopan halvimpaan maahan, Makedoniaan, verrattuna. Hintatasoerot olivat suuria myös palveluita koskevissa tuoteryhmissä (liikenne-, hotelli- ja ravintolapalvelut) niihin sisältyvien työvoimakustannusten vuoksi. Erityisen yhtenäinen hintataso oli mm. vaatetuksen, viihde-elektroniikan ja kodinkoneiden tuoteryhmissä, joissa kaikissa on suhteellisen paljon vahvoja kansainvälisiä tuotemerkkejä. Lisätietoja tuoteryhmäkohtaisista hintatasoista Liitetaulukosta 1.

Suomi kuuluu muiden Pohjoismaiden tavoin Euroopan maista kalleimpiin. Norjan kokonaishintataso ylittää EU-keskiarvon 55 prosentilla. Tanskan hintataso on 40 ja Ruotsin 30 prosenttia yli EU-keskiarvon. Suomessa hintataso kipuaa yli EU:n keskiarvon 23 ja Islannissa 12 prosenttia. Selkeästi alle EU-keskihintatason Suomessa jäivät vuonna 2013 tietoliikennepalveluiden hinnat.

Tiedot perustuvat Eurostatin ECP (European Comparison Programme) -hintavertailuohjelmaan, jossa ovat mukana EU:n 28 jäsenvaltiota, neljä ehdokasmaata (Makedonia (EJTM), Montenegro, Turkki ja Serbia), Länsi-Balkanin maat (Albania ja Bosnia-Herzegovina) ja kolme EFTA-maata (Islanti, Norja ja Sveitsi). Vertailussa on mukana noin 2400 tuotetta.

Vertailun hinnat on kerätty vuosina 2011–2013 ja Eurostat on päivittänyt ne valuuttakurssien muutoksilla ja inflaatiolla vastaamaan vuoden 2013 keskihintoja. Suomea koskevan hinta-aineiston tutkimukseen on koonnut Tilastokeskus.

Laajemmin tuloksia esitellään Eurostatin julkaisemassa Statistics Explained -sarjan julkaisussa. Julkaisu löytyy Internetistä pdf-tiedostona osoitteesta:

[Eurostatin julkaisu](#)

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Hintatasoindeksejä eri tuoteryhmille 2013, EU28=100.....4

Laatuseloste: Kansainvälinen hintavertailu.....5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Hintatasoindeksejä eri tuoteryhmille 2013, EU28=100

Valtio	Tuoteryhmä ¹⁾												
	Yksityisen kulutuksen kokonaishintataso	Elin- tarvik- keet ja alko- holit- tomat juomat	Alko- holi- juomat ja tupakka	Vaate- tus	Jalki- neet	Sähkö, kaasu ja muut poltto- aineet	Huone- kalut, matot ja sisustus	Kodin- koneet	Viihde- elektro- niikka	Ajo- neuvot	Liiken- nepal- velut	Posti ja tieto- lienne	Ravin- tolat ja ho- tellit
Sveitsi	156	150	120	119	118	97	96	112	94	106	114	124	152
Norja	155	177	259	141	146	104	109	121	111	160	146	95	189
Tanska	140	140	124	124	123	132	97	112	113	155	117	97	149
Ruotsi	130	125	141	130	131	123	109	119	110	108	129	84	146
Suomi	123	123	135	118	117	94	107	109	109	114	134	78	128
Luxemburg	123	118	86	101	105	84	109	94	94	95	114	94	107
Irlanti	118	117	178	98	93	108	85	94	105	111	119	119	128
Iso-Britannia	114	101	161	93	91	98	116	109	102	97	131	111	108
Islanti	112	120	171	137	140	64	118	149	141	117	149	100	123
Alankomaat	110	97	108	105	114	111	100	97	103	117	109	128	115
Belgia	109	112	96	106	109	100	101	107	107	103	95	124	116
Ranska	109	108	108	104	104	92	111	105	104	104	103	103	111
Itävalta	107	122	90	97	102	106	108	95	95	104	109	102	106
Italia	103	112	98	107	109	117	112	102	99	97	83	106	110
Saksa	102	108	90	102	105	117	95	96	94	98	110	84	97
EU28	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Espanja	95	93	87	87	91	106	95	102	99	101	95	147	91
Kreikka	89	102	92	94	96	98	92	90	103	94	89	127	88
Kypros	86	108	97	89	93	117	95	115	113	92	91	65	97
Portugali	86	90	86	95	96	110	90	92	99	116	77	120	77
Slovenia	83	99	83	98	90	90	84	100	101	88	76	91	86
Viro	80	88	83	106	118	81	85	93	104	87	76	69	77
Malta	80	100	99	94	103	89	100	140	113	101	98	85	89
Latvia	71	87	84	103	104	73	73	92	97	88	67	80	75
Slovakia	71	88	80	99	92	94	76	91	94	84	56	131	68
Tsekin tasavalta	71	84	78	91	86	87	69	90	92	81	64	105	58
Kroatia	68	93	77	94	86	71	71	96	103	94	70	83	74
Liettua	65	78	73	101	104	81	70	93	100	88	60	58	64
Turkki	64	85	100	68	67	80	64	94	96	108	55	88	78
Unkari	60	80	66	75	84	71	60	75	94	86	65	116	53
Romania	57	69	74	87	95	57	62	80	101	87	41	73	52
Puola	57	62	73	90	83	69	59	79	86	85	57	68	75
Montenegro	56	78	57	96	106	57	56	88	97	87	42	81	63
Serbia	54	75	53	98	99	46	67	89	90	84	51	59	50
Bosnia-Hertsegovina	53	75	50	92	86	52	53	90	97	85	71	72	59
Albania	51	69	42	69	75	59	68	101	103	79	43	95	42
Bulgaria	48	69	59	82	75	53	50	83	95	85	45	78	47
Makedonia	47	59	38	77	80	55	57	77	92	85	43	74	42

1) Julkaisussa esitetyt tuoteryhmät eivät kata koko yksityistä kulutusta

Laatuseloste: Kansainvälinen hintavertailu

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Kansainvälinen hintavertailu on Eurostatin johdolla vuosittain laadittava EU- ja EFTA-maiden hintatasoa ja hintatasolla korjattavaa bruttokansantuotetta (BKT) koskeva tilasto. Tilastokeskus kerää Suomea koskevat tiedot tähän tutkimukseen, jonka pääasiallisena tavoitteena on tuottaa ns. ostovoimapariteetit (OVP) (engl. purchasing power parities l. PPP). Ostovoimapariteettien avulla pyritään mahdollistamaan reaaliset BKT-volyymivertailut ohjelmaan osallistuvien maiden kesken.

Yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja perustuu kussakin maassa Eurostatin ja OECD:n koordinoimina tehtyihin hintatutkimuksiin. OECD päivittää tuoreimpien hintavertailujen tulokset inflaation ja valuuttakurssien muutoksilla kuvaamaan ilmoitettua ajankohtaa. Yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja löytyy Tilastokeskuksen PX-Web-tietokantataulukoista. Eurostat julkaisee Statistics in Focus -sarjassa tuoteryhmäkohtaisia hintatasoindeksejä. Nämä löytyvät Kansainvälinen hintavertailu -tilaston liitetaulukosta.

Hintatasovertailuissa tarkastellaan samantyyppisten hyödykkeiden hintoja eri maissa. Yksityisen kulutuksen osalta hyödykkeiden painorakenne muodostetaan kotitalouksien kulutuksen mukaiseksi. Koska kulutustottumukset eri maissa ovat erilaisia, vertailuun kustakin maasta mukaan otettavat tavarat ja palvelut valitaan kansallisten tilastovirastojen, OECD:n ja Eurostatin yhteistyönä. Yksityistä kulutusta koskeva hinta-aineisto kerätään tuoteryhmittäin kolmen vuoden jakson aikana.

Hintakeruuliikkeiden tiedot, kerättävät hintatiedot sekä yksityiskohtaiset tiedot kerättävistä hyödykkeistä ovat salassa pidettäviä.

1.2 Tilaston keskeiset käsitteet, käytetyt luokitukset, tutkimuskohde, tietojen kerääjä ja tiedonantajat

Tilastot perustuvat Eurostatin European Comparison Programme -hintavertailuohjelmaan (ECP), jossa ovat mukana EU:n 28 jäsenvaltiota, neljä ehdokasmaata (Makedonia (EJTM), Montenegro, Turkki ja Serbia), Länsi-Balkanin maat (Albania ja Bosnia-Herzegovina) ja kolme EFTA-maata (Islanti, Norja ja Sveitsi). Kussakin maassa paikalliset tilastovirastot vastaavat omasta kansallisesta tiedonkeruusta.

Ostovoimapariteettiohjelmassa käytettävät luokitukset perustuvat Euroopan kansantalouden tilinpitöjärjestelmään (EKT 95).

Yksityisessä kulutuksessa sovelletaan yksilöllisen kulutuksen käyttötarkoituksen mukaista luokitusta (COICOP). Yksityinen kulutus on jaettu seuraavasti:

- 01 Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat
- 02 Alkoholijuomat ja tupakka
- 03 Vaatetus ja jalkineet
- 04 Asuminen, vesi, sähkö ja muut
- 05 Kalusteet, kotitalouskoneet ja yleinen kodinhoito
- 06 Terveys
- 07 Liikenne
- 08 Viestintä
- 09 Kulttuuri ja vapaa-aika
- 10 Koulutus
- 11 Ravintolat ja hotellit
- 12 Muut tavarat ja palvelut

1.3 Lainsäädännöllinen perusta ja suositukset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus yhteisten sääntöjen antamisesta ostovoimapariteetteja koskevan perusaineiston hankkimisesta, laskennasta ja levittämisestä (PPP) annettiin 11.12.2007.

Ostovoimapariteettiohjelmaan lainsäädännöllisesti liittyvät myös EU-asetukset koskien Rakenne- ja Koheesiorahastoja. Myös asetus Euroopan yhteisöjen virkamiesten palkkojen korjauskertoimista edellyttää ostovoimapariteettien laskemista.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tuotettavalla perusaineistolla kuten hinnoilla ja bruttokansantuotteen menoerittelyillä tarkoitetaan ostovoimapariteettien laskemiseksi ja laadun varmistamiseksi tarvittavia tietoja. Ostovoimapariteetit lasketaan tavaroiden ja palvelujen kansallisten keskihintojen perusteella. Keräämällä tuotekohtaisia hintoja ja aggregoimalla ne saadaan hintasuhteet (pariteetit) perusnimiketasolle (basic heading).

Käytännössä ensiksi tehdään maapareittaisia vertailuja. Maapareittaisista vertailuista lasketaan Fisherin indeksit. Jotta pariteetit saadaan lasketuiksi, käytetään ns. Eltetö-Köves-Szulc -menetelmää (EKS-menetelmä), jolla indeksit saadaan transitiivisiksi.

Eurostat on laatinut OVP-menetelmäoppaan, jossa esitetään ostovoimapariteettien laadinnan eri vaiheissa käytetyt menetelmät, puuttuvan perusaineiston ja puuttuvien pariteettien estimoinnissa käytetyt menetelmät mukaan luettuina. Menetelmäopasta tarkistetaan aina kun menetelmiin tehdään tärkeitä muutoksia. Siihen voidaan sisällyttää uusia menetelmiä, joilla parannetaan tietojen laatua ja vähennetään kustannuksia tai tietojen toimittajien työtaakkaa. Menetelmäopas löytyy Eurostatin verkkosivulta.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Ennen tietojen toimittamista Eurostatille kukin jäsenvaltio tarkistaa tietojensa oikeellisuuden seuraaviin tietoihin perustuen:

- enimmäis- ja vähimmäishinnat
- keskihinta ja variaatiokerroin
- hinnoiteltujen hyödykkeiden määrä perusnimikettä kohti
- hinnoiteltujen edustavien hyödykkeiden määrä perusnimikettä kohti
- havainnoitujen hintojen määrä hyödykettä kohti

Eurostat suorittaa ennen OVP-tulosten viimeistelemistä aggregaattitasolla ainakin seuraaviin indikaattoreihin perustuvia oikeellisuustarkastuksia:

bruttokansantuotteen ja sen pääaggregaattien tasolla:

- BKT:n loppukäyttöjen arvojen ja väestöestimaattien yhdenmukaisuus julkaistujen tietojen kanssa
- asukasta kohti laskettujen volyyymi-indeksien vertailu nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä
- hintatasoindexien vertailu nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä

kunkin perusnimikkeen tasolla:

- BKT:n painorakenteen vertaaminen nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä
- puuttuvia tietoja koskeva estimaatti silloin kun sillä on merkitystä

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Eurostat laskee OVP:t jokaiselle kalenterivuodelle.

Eurostat julkaisee lopulliset vuosittaiset tulokset viimeistään 36 kuukauden kuluttua viitevuoden päättymisestä. Julkaistavat tiedot perustuvat Eurostatin käytettävissä viimeistään kolme kuukautta ennen

julkaisupäivää oleviin tietoihin. Säännökset eivät vaikuta komission (Eurostat) oikeuteen julkaista ennakkotietoja ennen kuin viitevuoden päättymisestä on kulunut 36 kuukautta. Eurostatin on julkaistava kustakin jäsenvaltiosta aggregoidulla tasolla vähintään seuraavat tiedot:

- OVP:t BKT:n tasolla
- OVP:t kotitalouksien kulutusmenoista ja todellisesta yksilöllisestä kulutuksesta
- hintatasoindeksit suhteessa yhteisön keskiarvoon
- BKT, kotitalouksien yksilölliset kulutusmenot ja todellinen yksilöllinen kulutus sekä vastaavat luvut asukasta kohti ostovoimastandardina (OVS) ilmaistuna

Jos tulokset lasketaan suuremmalle ryhmälle maita, Euroopan unionin jäsenvaltioiden OVP:t säilytetään siitä huolimatta (kiinnitys-periaate). Lopullisia julkaistuja OVP:ja ei tarkisteta. Tietyistä virheistä julkaistaan kuitenkin korjatut tulokset. Poikkeuksellisia yleisiä tarkistuksia voidaan tehdä, jos EKT95:n peruskäsitteisiin on tehty sellaisia muutoksia, että ne vaikuttavat OVP-tuloksiin ja sen myötä jonkin jäsenvaltion BKT:n volyyymi-indeksiin enemmän kuin yhden prosenttiyksikön verran.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Eurostat julkaisee *Statistic in Focus* -sarjassa:

- lopulliset OVP-tulokset viitevuodesta 36 kuukauden sisällä (t+36) ja alustavat OVP-tulokset viitevuodesta 12 kuukauden sisällä (t+12)
- BKT:n volyyymi-indeksiä koskevat ennusteet viitevuodesta 5 kuukauden sisällä (t+5)
- yksityisestä kulutuksesta tuloksia eri tuoteryhmittäin

Eurostatin verkkopalvelu:

- em. *Statistics in Focus* -julkaisut
- BKT, kotitalouksien yksilölliset kulutusmenot ja todellinen yksilöllinen kulutus sekä vastaavat luvut asukasta kohti ostovoimastandardina ilmaistuna
- OVP:t ja hintatasoindeksit vuodesta 1995 lähtien

Tilastokeskuksen verkkopalvelu:

- tilastokeskus.fi: hintavertailutuloksia tuoteryhmittäin
- Tilastokeskuksen PX-Web-tietokantataulukko: yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja. Indeksit ovat OECD:n, inflaation ja valuuttakurssien muutoksilla, päivittämiä tuoreimpien hintavertailujen tuloksia.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Eurostatin koordinoimassa ostovoimapariteettiohjelmassa koko yksityisen kulutuksen "hyödykekori" sisältää noin 2400 erilaista hyödykettä. Eri maiden hintatietojen vertailukelpoisuutta edistävät yhteiset luokitukset ja yhdessä sovitut hyödykekorit.

Kulutuksen osalta hyödykekorin painorakenne muodostetaan todellisen kulutuksen mukaiseksi.

OVP-tulosten ajallista vertailua tulisi kuitenkin välttää.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Hyödykkeet muuttuvat vaihtuvat ajan myötä. Siksi OVP-tuloksia ei suositella käytettäväksi hintamuutosten tarkasteluun pitkällä aikavälillä.

Suosittelavat käyttötarkoitukset:

- volyymivertailut poikkileikkaustarkasteluna
- maiden asettaminen ryhmiin volyymi-indeksien mukaan
- hintatasovertailut poikkileikkaustarkasteluna

Ei suositeltavia käyttötarkoituksia:

- maiden asettaminen tarkkaan suuruusjärjestykseen volyymi-indeksien mukaan
- kansantalouksien kasvun mittaukset
- teollisuuden tuotos- ja tuottavuusvertailut
- hintatasovertailut tuotetasolla
- valuutan yli- ja aliarvostukset

Lisätietoja

Harri Kananoja 029 551 3567

Tomi Liimatainen 029 551 3490

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Eurostat: Kansainvälinen hintavertailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

*Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi*

ISSN 1799-8379 (pdf)

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*